

Donderdag

den 6 Augustus.

FRANKFORT, den 2den Augustus.

Uit Weenen wordt den 25sten Julij het volgende gemeld: « Op onze beurs waren heden de tegenstrijdigste geruchten van Konstantinopel in omloop. Sommigen verhaalden, dat de Sultan den reis-effendi had bevolen, om den tolk der Porte, welke naar het leger van den groot-vizier te Schumla zou gaan, niet te laten vertrekken. Deze tijding wordt echter wederlegd door het stellige bericht, dat deze tolk, toen de baron von Czernitsch op den 20sten Junij Konstantinopel verliet, reeds naar Schumla vertrokken was. Maar een ander gerucht wordt aangevoerd, dat de Groot-Heer zich genegen had beloofd, om de bemiddeling der gezanten van Engeland en Frankrijk in de Grieksche aangelegenheden aan te nemen, en daarbij zonder langere tractanten onmiddellijk met Rusland over den vrede te onderhandelen. Deze verschillende geruchten veroorzaakten ruzie en onvrede in de effecten, maar mate zij meer of minder geloof vonden.

WEENEN, den 27sten Julij.

Berigten uit Egina (hoofdplaats van den nieuwen Griekschen staat) van den 2den Junij, behelzen het volgende:

« De heer de Rouen, Fransche resident bij de Grieksche regering, is te Egina aangekomen. De Engelsche resident, de heer Dawkins, die den gezant van Groot-Brittannië, den heer Gordon, te Smirna opgezocht en tot aan de Dardanellen vergezeld had, is mede te Egina wedergekeerd.

« *Silhidar-Poda*, een hoofdman der Albanezen, is, zegt men, door de Porte benoemd tot bevelhebber eener nieuwe expeditie tegen het Grieksche leger op het vaste land. Twintig zijner vanen, ongeveer 3000 man, allen Albanezen, hebben de Turken bij Zeitun afgesloot. Deze zijn naar Macedonie getrokken, waarschijnlijk om zich bij de armee van den groot-vizier te voegen. Tot dus ver zijn de nieuw aangekomen troepen nog niet meer dan Sperchius genaamd. In de bergpassen van Oeta zijn eenen nieuwen inval van den vijand. — Bij Theben, hetwelk de Turken steeds bezet hebben, vallen dikwijls scherpelingen toe. — *Grisziotti* is den 14den dezer in zijne verschansing bij Apollon door de Turken levig aangevallen; maar heeft zich met 1200 man verdedigd, dat zij, na een tammerloos verlies, hebben moeten terugtrekken. — *Vasso* (de Montenagriër) staat nog in zijne verschansingen voor Kastia, op den zoom der vlakte van Athene, waar hij den 13den Junij eenen uitval der Turksche bezetting dier plaats afgeslagen heeft. Alle deze Grieksche korps zijn niet zeer sterk; *Vasso* kan 11 à 1200, *Ypsilanti* bij Theben 12 à 1500, en *Grisziotti* 700 man bij zich hebben. In de posities op den zuidelijken oever van den Sperchius kunnen zich omtrent 2000 man bevinden.

De kavallerie en verscheidene korps infanterie stonden laatstelijk in de streken van Lepanto; de kavallerie is, zegt men, onlangs naar de westelijke provincien getrokken. De troepen lijden veel gebrek, en hebben over verscheidene maanden achterstallige soldij te vorderen. In Oost-Griekenland voert *Ypsilanti* het opperbevel. De troepen in West-Griekenland staan, bij afwezigheid van den generaal *Church*, die naar Egina is gegaan, onder bevel van den generaal *Dentzel*. De overste *Heidigger* schijnt stellig Griekenland te willen verlaten; een Fransche overste, *Mangin* genaamd, die met het expeditie-korps naar Morea was gekomen, zal het kommando over de geregelde troepen overnemen. — De president is bij voortdurend te Napoli di Romania, en schijnt aldaar den uitslag der verkiezing van afgevaardigden op het aanstaande nationale congres te willen afwachten. Op de meeste plaatsen zijn de keuzen reeds gedaan, en, zoo als men verzekert, grootendeels, bijzonder in den Peloponnesus, naar den wensch van den president uitgevallen.

Van den 28sten Julij.

Berigten uit Konstantinopel, van den 10den dezer, behelzen het volgende: Het gehoor van den groot-vizier, den heer *Robert Gordon*, bij den kaimakam-pacha, die voor den groot-vizier optreedt, heeft den 6den dezer met veel plegtigheid plaats gehad. Den 25sten zou het gehoor bij den Sultan plaats hebben.

De verschijning van den Russischen staatsraad *Fonton* in het hoofdkwartier van den groot-vizier te Schumla, de spoedige afzending van eenen tolk der Porte naar gemeld hoofdkwartier, en ook de terugroeping van den gewezen gevolmagtigde bij de conferentien te Ackerman uit zij-

ne ballingschap, hebben enige hoop gegeven dat er minnelijke schikkingen met Rusland zullen getroffen worden; maar sommigen beweren, dat de voortdurende onderhandelingen reeds weder afgebroken zijn.

BERLYN, den 2den Augustus.

« Volgens berigten van de active Russische armee van den 21sten Julij, is dezelve gelukkig over den Kaatschick gegaan, en heeft daarbij den vijand in onderscheidene gevechten, 16 kanonnen en 14 vaandels ontbonden, alsmede 400 krijgsgevangenen gemaakt.

PARIS, den 5den Augustus.

De staatsraad heeft, in zijne vergadering van gisteren, de bekendmaking toegestaan van eenen brief, dien de paus, bij gelegenheid van zijne komst tot den opperpriesterlijken troon, aan alle geloovigen uitgevaardigd heeft. Dezen brief moet men niet verwarren met den rondgaanden aan alle aartsbisdommen en bisschoppen, waarvan, zoo als men verzekert, de verzending geweigerd is.

— De kamer der pairs heeft de staatsbegroting voor 1830 aangenomen, en daarop is gisteren de sessie der welgevende kamers voor 1829 gesloten. In de kamer der afgevaardigden waren, bij de mededeeling van het koninklijke besluit daaromtrent, slechts zestig leden tegenwoordig. De meesten zijn reeds vóór eenige dagen vertrokken.

— Een der ministeriele bladen meldt, dat de hertog van Wellington zijnen post van eersten minister in Engeland schijnt te willen nederleggen.

— De generaal *Montholon* (die *Napoleon* op St. Helena verzeld heeft) is door de regtbank van koophandel in staat van faillissement verklaard.

— De president der Vereenigde Staten van Mexico heeft den 14den Junij de sessie van het nationale congres gesloten. Bij die gelegenheid heeft hij onder anderen het volgende gezegd: « De schokken, welke de natie in de laatste maanden van het vorige jaar ondervonden heeft, zullen nog lang gevoeld worden; maar door de maatregelen der regering is de rust en het vertrouwen hersteld. — De regering heeft gezorgd, dat de uitvoering der wet van 20 Maart, betrekkelijk de verdediging der Spaanschen, bevorderd worde. Nogtans is aan een groot aantal goede verdedigers des vaderlands toegestaan om de regten van Mexicaansche burgers te blijven genieten. — De buitenlandsche betrekkingen van Mexico gaven de beste verwachtingen. — De wetgevende magt zal bepalingen ten behoeve der armee moeten maken. Er is eene junta van generaals benoemd, om de noodige maatregelen te beramen. De marine moet ook opgebeurd worden. — Men kondigt op de stelligste wijze aan, dat er eene Spaansche expeditie op Mexico zal afgaan. Het uitvoerend bewind twijfelt niet of de regering van Madrid zal deze onderneming volhouden; doch bij de uitvoering zal de zwakheid van deze even halsstarrige als onmagtige regering volkomen blijken. Dapperheid en vaderlandsliefde hebben ons tot den rang van eene soevereine mogendheid verheven en eene bondgenootschappelijke staatsinrigting te weeg gebragt. De geest des krijgsman is even zeer als die van den burger gestemd om de maatschappelijke orde, onder de leiding der overheid, te handhaven, gelijk deze altijd gereed is om te zorgen voor de Mexicanen, die hun leven aan het vaderland hebben toegewijd.

— Den 20sten Julij is te Madrid een koerier uit Napels aangekomen met de toestemming tot het huwelijk van de prinses *Christina* met Z. M. den Koning van Spanje. Z. M. heeft daarop 's anderen daags deze echtverbintenis aan het hof medegedeeld.

GEND, den 3den Augustus.

De *Catholique* bevat heden een artikel onder het opschrift: « Levensbericht eener excellentie » waarvan het doel schijnt om onzen Koning bij den Romeinschen Keizer *Caligula* en den minister van Maanen bij zijn paard *Inclitatus* te vergelijken.

— De heer *Ch. Durand* heeft zich dezer dagen, bij eenen brief in het *Journal de Gand*, bekend gemaakt als schrijver van twee tegenschriften op de verhandelingen van den heer *de Potter* over de vereeniging der katholieken en liberalen. In dezen brief zegt hij onder anderen het volgende:

« De jezuiten mogen mij vrij verwenschen; ik verfoei ze. Ik beklag hen, welke tegenwoordig hun speelbal zijn; maar zoo deze mij beschuldigen omdat ik hunnen weg niet volg, is dit mijn antwoord: Ik heb al mijn leven geschreven en gesproken; toon mij, dat ik ooit aan eenige van 's lands vrijheden te kort heb gedaan, en dan zal ik zwijgen. Tot zoo lang zal men moeten toestemmen, dat het een anderlinge vijand der vrijheid is hij, die ze altijd verdedigd heeft. Ik heb allen den vijand der jezuiten, in hen het altijd geweest, en zij hebben nooit op hem toegezien, dat ik hun (maar ook hun alleen) de vrijheid zal doen als ik maar kan. Men kan de vrijheid beminnen.

bên voor de booswichten, die zich van haren naam alleen bedienen, om door haar tot de domheid, het fanatisme en de tirannij weder te keeren. — Een der Parijsche ultrabladen, hetwelk voor de jezuiten strijdt, laat zich over de zoogenaamde Belgische liberalen op de volgende wijze uit: » De Belgische liberalen steken de vanden van het katholicisme op en schreeuwen om de jezuiten, de geestelijke scholen en de vrijheid van onderwijs; maar met die heethoofden is geen verbond aan te gaan. »

VERSLAG VAN HET VERHANDELDE IN DE VERGADERING DER STATEN VAN GELDERLAND, OVER HET REGLEMENT OP HET BEHEER DER RIVIER-POLDERS.

Onder de meest belangrijke instellingen behoort, wat de provincie Gelderland betreft, zonder eenige tegenspraak, alles wat betrekking heeft tot de Dijk- en Polder-Besturen, tot de wettelijke verordeningen, reglementen en keuren, sedert meer dan vijf eeuwen voortdurend achtervolgd, en tot de regten van eigendom en vreedzaam bezit, welke, ten aanzien van dit hoogst gewichtig onderwerp, hebben bestaan, door de grondwet gewaarborgd zijn, en dus aan geene verkorting, tegen den nitgedrukten wil der belanghebbenden, mogen onderworpen worden. — Voor allen, die in de voortdurende welvaart der provincie Gelderland belang stellen, of, hoezeer in andere provincien woonachtig, de behoefte gevoelen om onze vaderlandsche instellingen op dit stuk, niet te doen onderwerpen aan ondoelmatige en hoogstgevaarlijke nieuwigheden, zal het gewis eenigzins belangrijk zijn te ontvangen een Verslag van hetgeen hieromtrent in de vergadering der provinciale staten van Gelderland, gedurende den loop der vorige maand, is voorgevallen.

De eerste zitting, waarin dit belangrijk onderwerp is voorgebracht was die van den 7den Julij.

In dezelve deden jonkheer C. H. VAN NISPEN TOT PANNERDEN, O. W. A. GRAVE VAN BYLANDT VAN MARIENWEERD en de heer P. WIEGAND gezamenlijk een voorstel, nagenoeg in de volgende bewoordingen.

« Aangezien in de vergadering der provinciale staten van Gelderland, op den 7den Julij 1826, met eene aanzienlijke meerderheid is afgekeurd een aangeboden ontwerp van circumscripctie van nieuwe polder-districten; « Aangezien echter dat ontwerp bij koninklijk besluit van den 28sten December 1828 N°. 114, zoo het schijnt als een nitvloesel der deliberation van de heeren provinciale staten, is goedgekeurd;

« Aangezien in dezen stand van zaken de provinciale staten een ontegenzeggelijk belang hebben, om te treden in een gepast en hun gezag waardig onderzoek, naar de oorzaken en redenen dezer in alle opzichten strijdige uitkomsten;

« Aangezien daartoe in de eerste plaats leden kan en moet de correspondentie, welke er sedert den 7den Julij 1826 over de onderwerpelyke zaak tusschen de H. H. gedeputeerde Staten en het Gouvernement is gevoerd geworden, en niet minder de ontwerpen van het Polder-Reglement zelve, zoo als die oorspronkelijk in de vergadering van 1825 goedgekeurd en door de commissie ter herziening vastgesteld zijn;

« Aangezien het zoo wel in den aard der zaak, als in de bepalingen, vervat bij het Reglement op de zamenstelling der Staten, gegrond is, dat het collegie van gedeputeerde staten, hangende den loop dezer vergadering, tot het geven van eene dusdanige mededeeling gehouden is, en zeer zeker ook niet ongeneigd kan gevonden worden; — zoo stellen de ondergeteekenden voor, om welgemelde heeren gedeputeerde staten te inviteren, om, gedurende de tegenwoordige sessie, binnen den kortst mogelijken tijd, de in deze bedoelde correspondentie en verdere stukken te visie van de leden dezer vergadering op het bureau te doen nederleggen, ten einde aanleiding te kunnen geven, tot het doen van zodanig voorstel, als één of meer leden, in het belang der in deze betrokkene polder-districten noodig oordeelen.»

Nadat dit voorstel aan de vergadering was voorgelezen, gaf de heer gouverneur te kennen, dat de leden zich, ter bekoming der vereischte inlichtingen, ter griffie vervoegen konden.

De heer VAN NISPEN TOT PANNERDEN deed daarop afzonderlijk een voorstel, om aan Z. M. den Koning, bij een eerbiedig adres, te verzoeken, om de invoering van het reglement op de rivier polders in Gelderland, zoo als hetzelfde bij koninklijk besluit, van den 28sten December 1828 N°. 114, als eene proeve voor den tijd van drie jaren, is goedgekeurd, te schorsen, tot tijd en wijle de provinciale staten nader over hetzelfde zouden zijn gehoord.

Hij ontwikkelde dadelijk dit voorstel door een vierledig betoog.

1°. Dat het tegenwoordig reglement niet dat is, hetgeen door de staten is gemaakt.

2°. Dat de circumscripctie der polder-districten, zonder medewerking der staten, is vastgesteld.

3°. Dat het reglement bepalingen bevat, waardoor deszelfs invoering onmogelijk gemaakt wordt.

4°. Dat, door de invoering van het reglement en de daarmede in verband staande inhijving van sommige polder-districten, de regten en belangen van derden op eene verregaande wijze worden gekrenkt.

De graaf VAN BYLANDT VAN MARIENWEERD en de heer WIEGAND, deden nagenoeg gelijksoortige afzonderlijke voorstellen, waarvan zij zich de nadere ontwikkeling voorbehielden.

Waarna de vergadering besloot om die voorstellen, met de ingekomen adressen der belanghebbenden, op het bureau neder te leggen, terwyl de beraadslagingen daarover werden bepaald op den elfden dezer.

Zitting van Vrijdag den 17den Julij 1829.

Nadat in de vorige en tegenwoordige zitting enige ophelderende woordenwisselingen hadden plaats gehad, tusschen de heeren VAN NISPEN TOT PANNERDEN en VAN DAM VAN ISSELT, over de uitdrukkingen, vervat in het voorstel, door eerstgemelden in de zitting van den 7den Julij gedaan, voor zoo veel als betrekking heeft op de werkzaamheden der commissie ter herziening van het Polder-Reglement waren beoordeeld, en waarvan reeds in de vorige Nummer dezer Courant is gewag gemaakt, werden op leden de discussien over de voorstellen van de heeren VAN NISPEN TOT PANNERDEN, VAN BYLANDT VAN MARIENWEERD en WIEGAND geopend.

De heer WIEGAND bekwaam in de eerste plaats het woord en betoogde, na eene korte inleiding:

1°. Dat het reglement, ook volgens de beweringen der klagende belanghebbenden, niet in alles grondwettig daargesteld was. —

2°. Dat aan de bevoegdheid der Provinciale Staten was te kort gedaan.

3°. Dat bovendien in den maatregel vele bezwaren voor de belanghebbenden gelegen waren en dezelve ook onuitvoerlijk te achten was.

4°. Dat de provinciale staten gehouden waren, daartegen bij Z. M. eerbiedige vertoogen te doen.

Onder vele andere redenen beweerde dit lid, dat de polders in Gelderland, bij tegenstelling van die in andere gewesten, zijn van eenen contractueelen aard en oorsprong. — Hij meende dat de polder-inrigtingen en het toezigt der ingezetenen of grondbezitters over dezelve reeds beslaan hadden voor de uitgifte der landbrieven door de hertogen en graven in 1321 en vervolgens, en dat dus het een en ander niet nitsluitend voortkwam van vorstelijk en souverein gezag, maar beschouwd worden moest als het werk der grondbezitters in hun eigen en bijzonder belang.

Hij bewees vervolgens, dat deze instellingen onverbroken gehandhaafd waren tot op het oogenblik der fransche overheersching, en zeide onder anderen: » De harten der belanghebbenden in dijk- en polderzaken waren met schrik vervuld over de veronderstelde mogelijkheid, dat onder het fransch bestuur ook onze oud-vaderlandsche instellingen, op het stuk der dijken en polders in den oogenblik van nieuwigheden en overheeringszucht zouden geworpen worden.»

Een ieder, der zaken kundig, poogde bij en door de grondwet zelve zich het voortdurend ongeschonden genot zijner eigene regten te verzekeren, en voorkomstige aanmatigheden te beveiligen.

Volgens den spreker was het grondwettig onbetwistbaar:

1°. Dat aan Z. M. den Koning is gebleven het oppertoezicht over alle dijk- en waterwerken, ook die van bijzondere collegien, gemeenten of particulieren, alleen voor zoo ver de aah te leggen werken geschieden mogten in naadeel der algemeene belangen, (art. 217 en 220.)

2°. Dat, volgens art. 221, over alle andere werken het toezigt aan de provinciale staten gebleven is, te weten; over die werken, welke worden beheerd door collegien, gemeenten of particulieren. — En bepaalt zich dat toezigt, zeide hij, om te zorgen, dat die werken behoortlyk worden gemaakt.

3°. Dat, volgens art. 222, de staten hebben het toezigt en gezag over alle hooge en andere beemraadschappen, wafelingen, waterschappen, dijk- en polder-besturen en andere dergelijke collegien, hoe ook genaamd. Maar met deze zeer afdoende en opmerkelijke bijvoeging, dat de meest goedgekeurde reglementen den voet, den vasten grondslag van derzelve inrigtingen uitmaken, behoudens de bevoegdheid der staten, om daarin, onder goedkeuring van den Koning, veranderingen te maken, of behoudens de bevoegdheid der collegien, om aan de staten zodanige veranderingen voor te stellen, als zij voor het belang der ingelanden willen vermeerderen behooren.

Hij beweerde vervolgens, dat de vrijwillige inroeping der belanghebbende polders niet bestond, dat de voordragt aan de staten, tot het bevestigen en vaststellen van een algemeen reglement op het beheer der polders, niet was voorausgegaan van een eerbiedig betoog, — sommigen waren gebrekkig, anderen volstrekt niet gehoord, — zij die gehoord waren, hadden eerbiedige vertoogen ingebracht, die zeer gewichtige bezwaren inhielden; maar men scheen op dezelve geen acht geslagen te hebben, en had het reglement en de circumscripctie, zelfs op eene meer bezwarende wijze, aan Z. M. voorgedragen, even als of er geene klachten bestonden.

Hij toonde vervolgens aan, dat men duizende bunders land onder *Nerren, Malden, Hatert, Neerbosch, Hernen* en anderen, die nimmer tot eenigen polder behoord hadden, nu met ten minste drie gulden per bunder, waarop de spreker de behoeften der grante polder-districten bepaalde, wilde bezwaren, en dat zij, die nu, zoo als bij voorbeeld *Leur, Horssen en Batenburg*, slechts 2 of 3 of eenige andere centen opbrachten, ook aan een bezwaar van 3.00 per bunder stonden onderworpen te worden. — Waaruit hij de gevolgtrekking afleidde, dat het reglement bij de invoering eene onmiddelijke verkorting der regten van eigendom te weeg brengen moest.

De graaf VAN BYLANDT VAN MARIENWEERD bekwaam, vervolgens het woord, en betoogde, naar de opgaf, waaraan het reglement zijnen oorsprong verschuldigd was, in eene korte, maar zeer krachtige redevoering, dat de magt, om dergelijke reglementen te maken en ter goedkeuring aan Z. M. den Koning aan te bieden, volgens art. 222 der grondwet, alleen bestaate bij de provinciale staten. Dat de afwijking van dit beginsel, en dus ook het gedoogen van veranderingen in een eenmaal aldus gemaakt en ter goedkeuring aangeboden reglement, gericht worden moest met de grondwet te strijden, en dat alleen ook om die reden eene provisionele invoering niet kon worden aangevraagd.

Eindelijk bekwaam in deze zitting de heer W. L. F. C. VAN RAPPAARD het woord, en nam voor te betoogen:

1°. Dat er in het reglement geene aanmerkelijke veranderingen gemaakt waren.

2°. Dat de circumscripctie niet aanmatigend was, en dat de provinciale staten was tot stand gebragt.

3°. Dat het reglement niet bezwarend, veel min onuitvoerlijk was.

4°. Dat door de combinatie de regten van derden niet werden geschonden.

5°. Dat gevolgelyk het reglement niet met de grondwet streed. En

6°. Dat ook de provisionele invoering niet die zwaarigheden opleverde, welke door andere leden in het midden gebragt waren.

Nadat de heer VAN RAPPAARD op den voorgrond zijner redevoering steld had het onmiskenbaar beginsel, dat de staten, volgens de grondwet, het rept hebben, om reglementen van provinciaal belang te maken en aan den Koning ter goed- of afkeuring toe te zenden, en dat het Z. M. stond, om die reglementen te bekrachtigen of wel met of zonder aanmerkingen af te keuren, trad hij in eene breedvoerige beschouwing der beide reglementen; te weten; dat, hetgeen de provinciale staten hebben gemaakt, en dat, hetwelk door den Koning is goedgekeurd.

Hij vergaaf de onderscheidene artikelen, en vond in dezelve niet de letterlyke veranderingen, verplaatsingen van de eene of andere zinnede en teregtwijzingen, in den geest van het door de staten gemaakt reglement. Vervolgens beweerde de heer VAN RAPPAARD, dat Z. M. het regt had

om de aangeboden reglementen aan te vullen, met hetgeen tot Hoogst- deszelfs attributen behoorde, weg te laten, hetgeen reeds bij andere reglementen voorzien of op eene andere wijze bepaald was, en over het algemeen te verwerpen of bij te voegen hetgeen ondoelmatig of nuttig geoordeeld werd.

Voor het tweede punt voerde de heer VAN RAPPAARD de bewering, dat de provinciale staten over de circumscripctie waren gehoord en deswege hun gevoelen aan den Koning kenbaar gemaakt hadden. — Waaruit Zijn Ed. G. A. vermeende te volgen, dat de provinciale staten in deze hadden medegewerkt, omdat men in eenen redelijken zin verstaan worden moest mede te werken, wanneer men gebreken mededeelt, vooral nadat de provinciale staten aan den Koning het maken der circumscripctie stellig hadden opgedragen, van hoedanige overdracht de heer VAN RAPPAARD veelvuldige bewijzen meende aan te treffen in de bestaande bepalingen, volgens welke aan Z. M. is verleend de magt, om, zonder tusschenkomst der wetgeving, de routes en heerbanen, mitsgaders de linien van toezigt voor de in- en uitgaande regten te bepalen, de in- en uitgaande regten tijdelijk te verhoogen of te verminderen, en andere meer. Waaruit de heer VAN RAPPAARD dan ook het grondwettige der in deze door de staten verleende delegatie van magt meende te mogen afleiden.

Voor het derde punt voerde de heer VAN RAPPAARD in substantie aan, dat, wel is waar, het reglement aan vele gebreken onderworpen was, en dat, over het algemeen genomen, het zijne goedkeuring niet zou hebben weggedragen, wanneer hij destijds lid der vergadering geweest was, maar dat, nu het eenmaal aldus bestond, daarop niet kon worden teruggekomen, dan nadat de daarin vervatte bepalingen beproefd en meer stellig ondoelmatig bevonden waren.

Wat het onuitvoerlijke betrof, vermeende de heer VAN RAPPAARD, dat zulks wel aanleiding geven kon aan de uitvoerende magt, tot het doen van voordragen ter wijziging, maar nimmer om de invoering te doen schorsen.

Dat, in de vierde plaats, de regten van derden gekrenkt waren, stelde de heer VAN RAPPAARD eenigzins toe, maar hij beweerde, dat zulks bij de eerste overweging had moeten worden geopperd.

De regten der heeren van heerlijkheden waren niet gekrenkt, omdat de herstelling, bij het besluit van den Souvereinen Vorst, van 25 Maart 1814 slechts was geweest provisioneel of tot nadere voorziening. — Terwijl het bezwaar, ten aanzien der meerdere lasten, waaraan de kleine polders of niet tot eenigen polder behoord hebbende grondbezitters stonden onderworpen te worden, genoegzaam gerechtvaardigd werd door het beginsel, dat, wanneer de wetgevende magt iets als nuttig of noodzakelijk beschouwt, het nadeel, hetwelk partikulieren lijden, volsrekt niet in aanmerking te brengen is.

De heer VAN RAPPAARD onderschraagde verder dit denkbeeld, door het meerder of minder bezwaar, dat, ten gevolge der kadastrale opnemingen, op de gebouwde en ongebouwde eigendommen kan gedrukt worden, en trok hieruit het gevolg, dat hier, strikt genomen, geene verkregene regten voor de grondbezitters in de polders bestonden.

Het reglement is grondwettig, zeide de heer VAN RAPPAARD, in de vijfde plaats, omdat bij de koninklijke besluiten van 1817 en 1820, wel is waar beroep gedaan is op de grondwet, maar ook zeer duidelijk het voorrecht is uitgedrukt, dat die daarin bepaalde bepalingen alleen en niet langer zouden werken, dan tot de overname anders zal zijn bepaald. Het is te meer grondwettig, omdat de staten het in 1825 aldus hebben aangenomen, en de vooronderstelling niet opgaaf, dat wij thans de grondwet beter dan in 1825 meenen te begrijpen.

Eindelijk en in de zesde plaats, kon de provisionele invoering dat kwaad niet te weeg brengen, hetgeen men er zich van voorstelt. Want toch kloofden die bezwaren niet aan het reglement, maar aan het weldadig besluit des Konings, die in zijne wijsheid, en in afwachting der opkomende bezwaren, eenen proeftijd voor slechts drie jaren had voorgeschreven, die men eerbiedig behoorde af te wachten, ten einde door ondervinding te kunnen leeren. De verwarring kon met geene mogelijkheid zoo groot zijn als men had opgegeven. De thans langerende leden der dijk- en polderbesturen, die, volgens het door de provinciale staten gemaakt reglement, bij vooridaring in functie bleven, maar nu aan eene nieuwe keuze onderworpen waren, zouden wel worden herkozen, terwijl de grondbezitters, die, ten gevolge der inlijving, méer zouden moeten betalen dan tot hiertoe gebruikelijk was, ook wel in die bezwaren zouden worden te genoot gekomen: waarvoor de proeftijd genoegzame gelegenheid aanbod.

Zitting van Zaterdag den 18den Julij 1820.

In deze zitting spraken de heeren E. J. VAN DEN GHEYN, R. VERSCHOOR, T. J. H. BARON VAN SCHERPENZEEL HEUSCH, L. G. J. VAN NISPEN, E. J. OP TEN OORT, H. F. VAN HEYST, I. H. GRAVE VAN RECHTEREN, J. THOFT, P. WIEGAND en andere.

De heer VAN DEN GHEYN stelde zich eerst de vraag voor: of het reglement op eene grondwettige wijze bestabaar te achten is? Men wist dat hetzelfde alleen door de beslissende stem van den heer gouverneur was aangenomen.

Niemand, zeide hij, kan dieper overtuigd zijn dan ik, dat de heer gouverneur als voorzitter dat voorrecht eener beslissende stem persoonlijk overwaardig is. Dan de vraag wordt van eene geheel andere natuur, wanneer men, in plaats van een heiligen eerbied voor de grondwet, naar den wettigen grondwet, op vlak zodanig voorrecht moet gebouwd zijn.

Het reglement op de zamenstelling der provinciale staten gaf, art. 71, wel die bevoegdheid, maar daarvoor wordt de wettigheid dezer bepaling nog niet bewezen. Dat reglement, vervolgde de spreker, is een gewrocht en kan dan eerst als een wettig gewrocht worden beschouwd, wanneer het op eene wettige oorzaak terug wijst.

Nu kan art. 71 hier onmogelijk wettig zijn, omdat het in openbaren tweestrijd staat met art. 141 der grondwet, dat alle besluiten der provinciale staten bij volschikte meerderheid van stemmen worden opgemaakt; dat is door meer dan de helft der stemmenden, waaruit hij afleidde, dat de vorm der aanneming als ongrondwettig te achten is.

Vervolgens beweerde de heer VAN DEN GHEYN in de tweede plaats, dat een aantal artikelen van het polder-reglement bepalingen inhouden, welke strijdig zijn met de grondwet, waartoe hij zich, om niet te breedvoerig te worden, bloot tot het eerste art. zou bepalen.

Dit artikel bevat: « dat de circumscripctie der polder-districten nader door Z. M. bepaald zal worden, na ingewonnen consideratien van de provinciale staten; nadat vooraf de daarbij belang hebbende besturen zullen zijn gehoord.

De staten, vervolgde de spreker, hebben hier afstand gedaan van een recht, aan hun stellig toegekend bij de artikelen 145 en 222 der grondwet, hetgeen zij niet vermogten, omdat zij gehouden zijn, alle provinciale reglementen zelve te maken en aan Z. M. ter goed- of afkeuring aan bieden.

Dit vermogen of deze verplichting kan, bij wege van delegatie, niet worden afgestaan, omdat het eene grondwettige gehoudenheid tot persoonlijke vervulling in zich bevat; want bij eene tegenstelde bewering zouden de regbanken en hooge gerechtshoven het beleid der justitie, bij sommige voorkomende gevallen, ook aan den Koning kunnen afstaan, en eindigde hij, onder meer anderen, met de zeer merkwaardige aanhaling van MONTESQUIEU: « Dans les monarchies, si le prince jugeoit lui-même, la constitution seroit détruite, les pouvoirs intermédiaires anéantis; — on verrait cesser toutes les formalités des jugemens. — La crainte s'empareroit de tous les esprits. — On verrait la paleur sur tous les visages. — Plus de confiance, plus d'amour, plus de sûreté, plus de monarchie »

De heer VERSCHOOR zeide, dat de redevoering van den heer VAN RAPPAARD niet had kunnen overtuigen, en trad in eene stuksgewijze beschouwing van een aantal artikelen van het reglement, en meer bijzonder van de artikelen 19, 31, 40, 41, 42, 47, 68, 192, 193 en andere. Hij zette om die en vele andere redenen voor een adres stemmen.

De baron VAN SCHERPENZEEL HEUSCH vermeende, dat de circumscripctie in de gevolgen de grootste onrechtvaardigheden moest doen ontstaan.

Volgens het tot eene proeve vastgestelde reglement, zeide hij, zullen onderscheidene groote en kleine polders in een gesmolten worden en voor het vervolg uitmaken eene groote algemeene vereeniging, verbonden aan het genot van gelijke regten, en aan de verpligting tot het dragen van gelijke lasten.

Om dit denkbeeld tot het redelijke en uitvoerlijke te brengen, moeten daarin bestaan of gevonden kunnen worden de regelen, bij het burgerlijk wetboek, ten aanzien der sociëteiten of vereenigingen, voorgescreven.

Het eerste denkbeeld dat zich dan voordoet, is het gemeen consent, de vrijwillige toestemming der wederzijdsche partijen.

Bestaat er deze toestemming, zoo als in het onderhavige geval, niet, dan is ook eene vereeniging, redelijker wijze, niet denkbaar.

Want er is dan geene wederzijdsche verpligting; ergo bestaat er, in den wettelijken zin gesproken, niets.

Het openbaar gezag heeft het vermogen niet, om het gebrek aan toestemming aan te vullen, omdat het daardoor de bijzondere regten der belanghebbenden zoude kreuken; door iets, dat, uit hoofde van de strijdigheid der belangen onvereinigbaar is, zamen te voegen tegen den wil der belanghebbenden.

Een tweede hoofdbeginsel, zeide hij, is, ten aanzien der circumscripctie, verwaarloosd of veronachtzaam; te weten: de regelen, ten aanzien van alle hoe ook genaamde sociëteiten, bij het burgerlijk wetboek voorgescreven.

Er is geen gemeen overleg, geene toestemming, veel min consent bij geschrift.

Dit zoo zeer noodwendig vereischte ontbreekt hier in den volsten zin. Men vereenigt of wil vereenigen kleine met groote polders, gronden die nimmer tot eenen polder behoord hebben met reeds bestaande polders.

De kleine die men inlijven en met de groote polders vereenigen wil, hebben 1° geene voordeelen hoe ook genaamd, uit de daareboven gedwongene vereeniging te wachten, want tegen zij dragen en betalen moeten in al de aanzienlijke lasten en bezwaren, die op de groote polders kleven.

De heer L. VAN NISPEN trad daarna in eene breedvoerige ontwikkeling van al hetgeen, ten aanzien van het reglement en de circumscripctie, was voorgevallen.

Hij vermeende, dat noch het reglement, noch de circumscripctie als het werk der provinciale staten kon worden aangemerkt, maar dat zoo wel, nopens de wijze van daarstelling, als ten aanzien van het onuitvoerlijke, eerbiedige verzoogen aan Z. M. behoorden gedaan te worden.

De heer OP TEN NOORT klaagde daarover, dat men, bij het daarstellen der circumscripctie, volstrekt niet op de bezwaren der belanghebbenden had gelet, en vermeende, dat men den Koning deswege de vereischte inlichtingen onthouden had.

De heer VAN HEYST zeide, dat de redeneringen van den heer VAN RAPPAARD hem volstrekt niet hadden overtuigd. De zaak was overigens door andere sprekers genoeg toegelicht en concludeerde hij tot het aanbieden van een adres, bijzonder ook op grond der nieuwe opgekomen bezwaren.

De graaf VAN RECHTEREN sprak in den geest der redevoering van den heer VAN RAPPAARD. — Het reglement kon geen punt van deliberatie niet uitmaken, omdat het eenmaal was vastgesteld, waarom hij vermeende, dat de bewering van ongrondwettigheid als een inbreuk op de regten van den staat moest geacht worden.

De heer THOFT zou mede voor een adres stemmen, speciaal op grond dat het door Z. M. goedgekeurde reglement onderscheiden bepalingen inhoudt, welke in het door de staten gemaakte niet te voren komen. Hij beriep zich onder anderen op de artikelen 41 en 42.

De heer WIEGAND bestreed daarop de argumenten door den heer VAN RAPPAARD gebezigd.

Men had beweerd, dat de circumscripctie grondwettig was, omdat dezelfde met medewerking der staten was vastgesteld; maar, zeide hij, wanneer verwerpen is medewerken, — wanneer tegenstand als voorstand moet beschouwd worden, wanneer afkeuren aan goedkeuren gelijk staat, dan alleen gaat die redenering op. In het omgekeerde geval, bestaat er, gelijk hier, geene medewerking.

Men had verder aangevoerd, dat delegatien van magt, zoo als hier, met betrekking tot de circumscripctie, niet vreemd waren, maar onder meer anderen ook in de financiële wetten werden aangevoerd; omdat daarbij aan Z. M. was gegeven de bevoegdheid, om de routes en heerbanen, linien van toezigt te regelen; ja zelfs de in- en uitgaande regten tijdelijk te verhoogen of te verminderen. — Edoch vermeende de heer VAN

LAND, dat in de bingegaten gevallen eene magtgeving bestond in, door en bij de wet, die dus als een gedeelte der wet zelve moest aangemerkt worden, hetgeen met de circumscripctie het geval niet was.

Hij vond het argument van den heer VAN RAPPARD, dat namelijk, de meerdere bezwaren die op de te vereenigen kleine polders of andere landen stonden gedrukt te worden, gelijk waren aan de verhoogingen, die uit de kadastrale werkzaamheden voor sommige gronden stonden gedrukt te worden, volstrekt niet toepasselijk was. — De periodieke veranderingen in hetgeen men vroeger verponding noemde, hadden in Gelderland reeds van 1662 af bestaan. Ook deze waren dus in de wet gegrond en door de wet bepaald, hetgeen een hemelsbreed onderscheid opleverde met de gevolgen der circumscripctie, door welke duizende bunders land aan polderlasten onderworpen werden, die men te voren nimmer gekend of betaald had, of wat de kleine polders betreft van 1 tot 60, ja zelfs tot 120 verhoogd werden.

Nadat nog eenige leden gesproken en sommigen verklaard hadden, dat de polders, waaraan zij woonden, nimmer waren geboord, dat de proe- tijd nog erger dan het kwaad zelve te achten was, omdat inmiddels de regten van duizenden stonden gekrenkt te worden, en dat in allen geval het aan de slaten stond, om op het eerste oogenblik der ontdekking van eenig bezwaar voordragten tot herstel te doen, zonder daarin door eeni- gen termijn te kunnen beperkt worden, — sloot de heer gouverneur de dis- cussie en werd met een meerderheid van 50 tegen 9 stemmen besloten, dat er een eerbiedig adres aan Z. M. zou worden aangeboden, om het re- glement provisioneel niet te doen stellen ter executie; met de opmaking van welk adres eene personele commissie werd belast.

Wij zullen dit adres met eenige daartoe betrekkelijke aanmerkingen in een der volgende No. mededeelen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 5den Augustus 1157 stierf graaf DIEDERIK of DIRK VI.
Den 5den dito 1652 werd de vloot van den admiraal MARTEN HARPERTS- ZON TROMP door een' hevigen storm beloopt.

Den 5den dito 1667 werd het zoogenoemde perpetueel edict tot voor- stand der vrijheid vastgesteld.

Den 6den dito 1456 werd MAHOMED II bij Belgrado op de vlugt ge- slagen.

Den 6den dito 1588 bragten 8 Engelsche branders de geheele Spaan- sche onoverwinnelijke vloot in verwarring en deden ze met verlies van vele schepen de wijk nemen. Ook toen werd, onder Duinkerken, een- geljoen genomen, door het schip van Jonkheer PIETER VAN DER DOES, die eenen veroverden wimpel in de kerk te Leijden ophing.

Den 6den dito 1815 vertrok NAPOLEON BONAPARTE naar St. Helena.

ARNHEM, den 6den Augustus.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

Den 5 Aug. 2 El 1 Palm 5 Duim; gewassen o D., gevallen 5 D
Den 6 dito 2 El 1 Palm 5 Duim; gewassen o D., gevallen o D

§ § § Te Zutphen, in het Zwijnshoofd, zal, in het open- baar, 's voordemiddags ten elf ure, op den 13den Augus- tus 1829, bij inzetting, en op den 27sten dierzelfde maand, bij finale gunning, geveild worden, het zeer aangenaam gelegen BUI- TENGORD AVERENK, bij het Dorp Hengelo, in het Arrondissement Zutphen, geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, vrij van overstroming; bestaande in een HEERENHUIS, BOUWHUIS en STALLING, met aanzienlijke HO- VEN, LAND, WEIDEN, BOSSCHEN, AL- LEEES en verdere PLANTAGIEN, uitgestrekte WAN- DELINGEN, JAGT en DUIVENTIL; en onder welk Landgoed ook behooren vier BOEREN ERVEN en eenige DAGHUURDERS PLAATSEN; te zamen groot ruim 118 Bunders, behalven meer dan 50 Bunders afzonderlijk gelegen HEIDEGRONDEN. — Te bevragen bij den Tuin- man op hetzelfde Buitengoed, en bij den te Vorden residerenden Heer Notaris GALLEE.

OPENBARE VERKOOPING.

De Eigenamen van wijlen den Wel Edelen Geboren Heer W. H. VAN BARNEVELT, in leven Heer van Noordeloos en Overslingeland, zijn voornemens, door den Notaris BOONZAJER, residerende te Gorinchem, ter verkoopning te doen opveilen:

I. Ter inzetting en verhooging, op Maandag den 17den Augustus 1829, des namiddags ten 2 ure, in den Doelen, te Gorinchem.

a. Eenige perceelen BOUWLAND, gelegen op Emmik- hoven, in het land van Altena.

b. Een DERDE GEDEELTE in de KOREN- TIENDEN en ERFPACHTEN, te Driel, Kanton Zalt-Bommel; het $\frac{1}{3}$ bij verpachting opbrengende, en zuiver gemiddeld 700.00

c. De SPRINGTIEND (geheel) en gelegen als voren 60.00

II. Ter inzetting en verhooging, op Dingsdag den 18den Augustus 1829, des namiddags ten 2 ure, op het Kasteel te Noordeloos.

d. De HEERLYKHEID van Noordeloos en Over- slingeland, gelegen in den Ablasterwaard, met al derzel- ver HEERLYKE REGTEN, JAGT, VIS- SCHERY, TIENDEN, WINDGELD, modern KASTEEL en verdere GEBOUWEN, MANEGE, STALLINGEN, KOETS- HUIZEN, TUIJNEN, BERGEN, LA- NEN, BEPOTINGEN en BEPLANTIN- GEN, en voorts omtrent 100 Bunders BOUW-, WEI- HOEF-, BOSCH- en GRIENDLANDEN.

gelegen op Noordeloos, Overslingeland, Noordzijde, Groo- ten Waard en Botersloot, en zulks in 35 perceelen.

III. Ter finale verkoopning, op Woensdag den 19den Augus- tus 1829, des namiddags ten 2 ure, in den Doelen te Gorinchem.

e. De GOUDEN RING en BYLAGEN, af- komstig van 's Lands Advokaat J. VAN OLDE- N- BARNEVELT; deze bij inschrijving op gezegelde en verzegelde Bijlatten, te openen ten gemelden dage en ure.

f. Nog eenige HANDSCHRIFTEN, zeldzame BOEKEN, Rivierkundige en andere LAN- D- KAARTEN, ZILVEREN en KOPEREN ROMEINSCH PENNINGEN (waaronder een van otto) en NEDERLANDSCHE GE- DENK PENNINGEN en MUNTEN.

IV. Ter finale verkoopning, op Maandag den 31sten Augus- tus 1829, des namiddags ten 2 ure, mede in den Doelen, te Gorinchem.

a. De gemelde LANDERYEN, op Emmikhoven.

b. en c. De TIENDEN en ERFPACHTEN, te Driel.

d. De gezegde HEERLYKHEID van Noordeloos en Overslingeland, met al derzelver REGTEN, GE- BOUWEN en LANDERYEN, als boven; de- ze eerst in perceelen en daarna ook bij elkanderen in éenen koop. Alles breeder omschreven bij Bijlatten, en nadere inlichtingen te bekomen bij den gemelden Notaris BOONZAJER.

† † † UIT DE HAND, tegen eenen zeer matigen prijs, † † TE KOOP: eené zeer goed melkgevende EZE L- † † INNE, welke met het einde van Junij II. melkgevende is geworden en gehonden, en waarbij zich het Venler nog bevindt. Te bevragen bij J. ANTHIEN, in de Bakkerstraat te Zutphen.

§ § § Wordt gevraagd IN HUUR of wel IN KOOP, in de Stad Arnhem of wel Nijmegen, een groot en aan- zienlijk HUIS met KOETS- HUIS en STAL: of wel in de omstreken van een dezer beide Steden een rentgevend LANDGOED, waarop een modern HUIS of KASTEEL. Iemand zoodanig iets in Huur of in Koop hebben- de, adressere zich met gefrankeerde brieven onder letter K. ter Boek- en Courantdrukkerij van C. A. THIEME, te Arnhem.

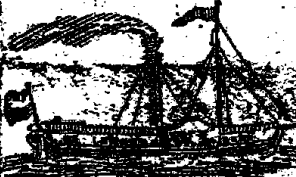
§ § § Het BESTUUR der HOLLANDSCHE SOCIETEIT van LEVENSVZER- ZEKERINGEN, opgericht in den Jare 1807 te Am- sterdam, van tijd tot tijd zienste beoordeelen de aanvragen tot het aangaan van CONTRACTEN van LEVENSVZER- ZEKERINGEN, LYFRENTE en voorziening van PENSIOENEN, ten behoeve van Welverdienenden, heeft, daartoe aangezocht, besloten de voldoening van de geve- derde Jaarlijksche Premien ter keuze der belanghebbenden te stellen, het zij in eens voluit binnen den tijd van veertien dagen na den ingang van elk verzekerings Jaar, het zij alle drie maanden binnen acht dagen na het ingetreden kwartaal.

Het Kantoor der Societeit word gehouden op de Keizersgracht tus- schen de Leidsche en Spiegelstraten No. 657 te Amsterdam.

† † † Alle soorten van NEDERLANDSCHE † † YZEREN INHOUDSMATEN voor Dro- † ge Waren, volgens Besluit van Zijne Majesteit den Kon- ning, Staatsblad van den 17den September 1828, worden vervaardigd en verkocht bij J. DUPPEN te Nijmegen, Wijk A. No. 323.

§ § § J. FERMINET, Dames Kapper, berigt mijts deze het geëerde publiek, dat hij van Parijs alhier is gearriveerd met een groot assortiment HAREN en ZYDEN TOEREN, NATUREL en INDEFRISABLE, naar de allerlaatste smaken, als de fatsoenen à la Grecque, à la Neige, à la Mulette Portici, à la Maria Stuart, à la Dame Blan- che en vele anderen meer, is uitgekapt in het Logement de Paauw bij den heer KERKHOF, te Arnhem.

N. B. Maakt tevens het geëerde publiek inachtig, zich alhier niet langer dan drie dagen te kunnen ophouden.

WPLLEN DE EERSTE.

Hegeling der afvaart voor 1829.

Van Nijmegen naar Rotterdam en 's Hage:

Elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens ten 7 ure.

Van Rotterdam naar Nijmegen:

Elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 6 ure.

Zullende op deze dagen, des morgens ten half vier ure, van 's Ha- ge, bij G. VAN VELTHOVEN, op de Bierkade, afvaren eenne eigene Diligence, om voor het vertrek der Boot te Rotterdam aantekomen.

De Stoombooten van Gorcum op 's Bosch, en van Rotterdam op Middelburg, Brielle, Antwerpen en Londen, alsmede de Diligence van Gorcum over Breda, naar Antwerpen enz. en van Gorcum naar Utrecht en Amsterdam, staan met deze Boot in verband.